

innenriks
utenriks
kultur
meninger
bakgrunn
leder
ansatte
forfattere
abonnement
annonser

Søk:

* Disse nettsidene inneholder bare et lite utvalg av nyhetsmagasinets artikler, essays og kommentarer. Sidene oppdateres fra kl. 12 hver fredag.

* Ukeavisa Ny Tid utkom i magasinformat 27. januar 2006. Kjøp Norges eneste nyhetsmagasin i Narvesen, Meny eller andre butikker med godt leseutvalg.

Ansvarlig redaktør & daglig leder:
Magne Lerø

Redaktør:
[Dag Herbjørnsrud](#)

Redaksjon:
Telefon:
+47 22310220
Telefaks:
+47 22310215
E-post:
post@nytid.no

Debatt og kronikk:
E-post:
debatt@nytid.no

Abonnement:
[MediaConnect](#)
(Distribusjonssentralen)
Telefon: 23 33 91 77
(08-16)
E-post:
nytid@dsentralen.no

Salg- og markedsjef:
Arnt-Ove Drageset
Tlf: 22 31 02 18
E-post:
Arnt-Ove@mentormedier.no

Annonsen:
Simon Mori Lie,
produksjef
Tlf: 22 310 232
Mob: 900 11 556
E-post:
simon.mori.lie@mentormedier.no

Utgiver:
Mentor Medier
Boks 1180 Sentrum
0107 Oslo
E-post redaksjon:
post@nytid.no

Hva er Midtøsten?

■ Øyvind Holen

Da vi i Ny Tid-redaksjonen begynte å gruble over tema for årets boknummer, utkrystalliserte «Midtøsten» seg raskt som det åpenbare valget. Bøker om islam har kanskje vært høstens mest konkrete trend innen faglitteraturen, men dersom vi kaster nettet vårt noen hakk bredere fanger vi raskt inn en bred strøm av utgivelser som tar opp i seg hverdagsliv, konflikter og utfordringer i det vi kaller Midtøsten. Så meldte neste spørsmål seg: For hva er egentlig Midtøsten?

Midtøsten er ingen verdensdel, intet kontinent og har ingen organisatorisk overnasjonal overbygning. Snarere er det et område som vil endre sine ytre grenser avhengig av hvem du spør. De fleste er enige om at Midtøstens geografiske og åndelige sentrum er den betente, langvarige og tilsynelatende uløselige Israel/Palestina-konflikten, men hvor går egentlig de ytre grensene til Midtøsten? Midtøsten strekker seg nemlig over den arabiske halvøy, samt både det afrikanske, europeiske og asiatiske kontinentet.

I siste nummer av det utmerkede norske tidsskriftet *Babylon* definerer forskerne Håvard Strand, Mirjam E. Sørli og Nils Petter Gleditsch «Midtøsten» som statene Algerie, Bahrain, Egypt, Forente arabiske emirater, Iran, Irak, Israel, Jemen, Jordan, Kuwait, Libanon, Marokko, Oman, Qatar, Saudi-Arabia, Syria, Tunisia og Tyrkia. Det er et stort område, og Ny Tid har i tillegg tatt oss den frihet å innlemme Afghanistan i vårt temanummer – i form av utdrag fra Unni Rustads debutbok *På drømmedagen står vi opp klokka fire om morgenen*. Vi intervjuer Håkon Harket, en av medforfatterne bak den omfangsrike historieboka *Jødehat*, mens Anne Hege Simonsen tar for seg to av høstens mammutverk om Israel/Palestina-konflikten: Odd Karstein Tveits *Krig og diplomati. Oslo – Jerusalem 1978-96* og Robert Fisks *The Great War for Civilisation: The Conquest of the Middle East*.

Vi kommer selvsagt ikke utenom konflikten i Midtøsten, men hovedbudskapet vårt er å forsøke å vise at området er så mye mer enn blodige konflikter. I *Babylon* stiller Strand, Sørli og Gleditsch det betimelige spørsmålet «hva er det med Midtøsten?», og forsøker å gi svar på hvorfor Midtøsten har vært preget av så mange væpnede konflikter etter andre verdenskrig. Er det noe særegent i Midtøsten som stimulerer til vold eller kan konflikten forklares av de samme faktorene som disponerer for konflikt andre steder i verden?

Forskertrioen knekker ned tall og statistikk, og finner at det *ikke* er noe spesielt med Midtøsten. Årsaken til de fleste konflikten er fattigdom, vanstyre og det de kaller «ressursenes forbannelse» (tendens til at land med rike naturressurser har lav økonomisk vekst, mye korrupsjon, vanstyre og politisk ustabilitet), altså de samme årsakene som i andre verdensdeler. Midtøsten er heller ikke den mest blodige delen av verden. Mellom 1960 og 2003 brøt det riktig nok ut 22 borgerkriger og andre interne væpnede konflikter i Midtøsten og Nord-Afrika, men konflikthypigheten er høyere i Asia – mens Afrika i dag har den tvilsomme ære av å være den mest konfliktfylte verdensdelen. Forskerne konkluderer derfor med at medisinen trolig må være den samme i Midtøsten som andre steder: «Økonomisk utvikling, demokratisering og lavere ensidig avhengighet av lett omsettelige råvarer.»

Vi i Ny Tid håper med dette temabilaget å tilby hjernemedisin som kan bidra til en dypere forståelse for det mangesidige området vi kaller Midtøsten. Anne K. Bang forteller om Den store samtalen som utspiller seg uten at Vesten hører etter, Stian Bromark tar for seg forholdet mellom Edward W. Said og Sigmund Freud, mens Fredrik Giertsen tar oss med på en litterær reise gjennom Midtøsten fra Kairo til Teheran. God reise!

Publisert i **Ny Tid 10. desember 2005.**
Alle rettigheter forbeholdt Ny Tid og forfatteren.

Abonner på nytid

